

MUZEUL JUDEȚEAN
DE ISTORIE ȘI ARHEOLOGIE
PRAHOVA
BIBLIOTECA

II 2425

CARAGIALE ȘI PLOIEȘTI

Nr. inventar 3776-4/P

MUZEUL DE ISTORIE

JUDEȚ PRAHOVA

INVENTA Nr. 3776/4 P

Venit în 2018

COMITETUL DE CULTURĂ ȘI ARTĂ AL REGIUNII PLOIEȘTI
MUZEUL REGIONAL DE ISTORIE PLOIEȘTI

CARAGIALE ȘI PLOIEȘTI

de

N. I. SIMACHE

Directorul Muzeului regional
de istorie Ploiești.

Ion Luca Caragiale s-a născut la 30 ianuarie 1852 în satul Haimanale (astăzi I. L. Caragiale), comuna Mărgineni, din fostul județ al Prahovei, azi raionul Tîrgoviște, fiind fiul lui Luca Caragiale, pe atunci administrator al moșiilor celebrei mănăstiri din Mărgineni. Pe moșia Mărgineni, atestată documentar din secolul al XV-lea, vornicul Drăghici „ot Mărgineni“ a ctitorit o mănăstire din lemn în secolul al XVI-lea. Aceasta, reclădită din piatră în veacul următor de postelnicul Constantin Cantacuzino, a devenit mare proprietară de sate, moșii, vii, eleșteie și păduri. În secolul al XIX-lea mănăstirea a fost transformată în închisoare politică, fiind deținut aici Nicolae Bălcescu și alți participanți la mișcarea revoluționară din anul 1840.

Se pare că părinții scriitorului I. L. Caragiale s-au retras la Mărgineni după revoluția din 1848, la care Luca Caragiale a participat împreună cu cei doi frați ai săi. Familia viitorului scriitor s-a mutat la Ploiești înainte de anul 1858, cînd documentele menționează pe Luca Caragiale exercitînd avocatura ca practicant, iar începînd cu anul 1868 ca avocat cu titlul definitiv. În ultimii ani de viață a funcționat ca magistrat la Tribunalul de Prahova, aflat în Ploiești.

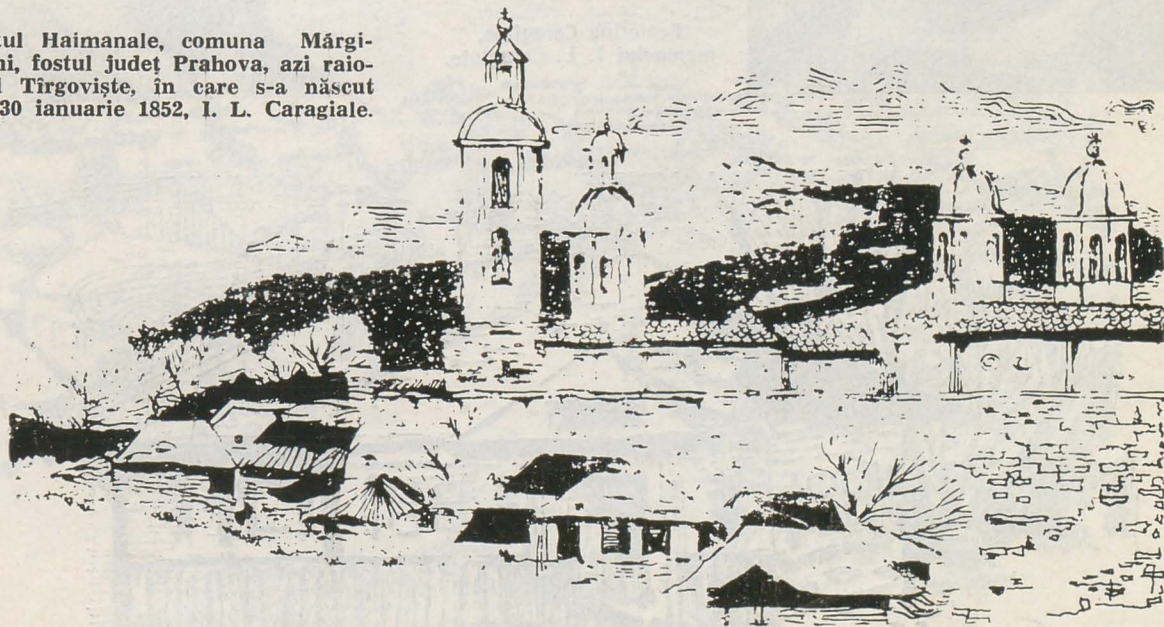
Ion Luca Caragiale a frecventat în anul școlar 1859—1860 clasa I la Școala domnească din Ploiești, avînd ca dascăl pe Nicolae Calebuneanu, iar după moartea acestuia (1 martie 1860) lecțiile au fost continuate cu Constantin Vespescu. Instructorul din clasa a II-a a fost Zaharia Antinescu, literat cu pretenții, pe care-l vom găsi conturat în piesa „O scrisoare pierdută“. În clasa a III-a a avut ca dascăl pe Bazil Drăgoșescu, a cărui amintire frumoasă I. L. Caragiale a păstrat-o toată viața, iar cu instructorul M. I. Georgescu a urmat clasa a IV-a. Din cercetarea matricolelor ultimelor trei clase primare rezultă că tînărul elev a avut o școlaritate foarte bună, absolvînd ciclul primar cu calificativul maxim.

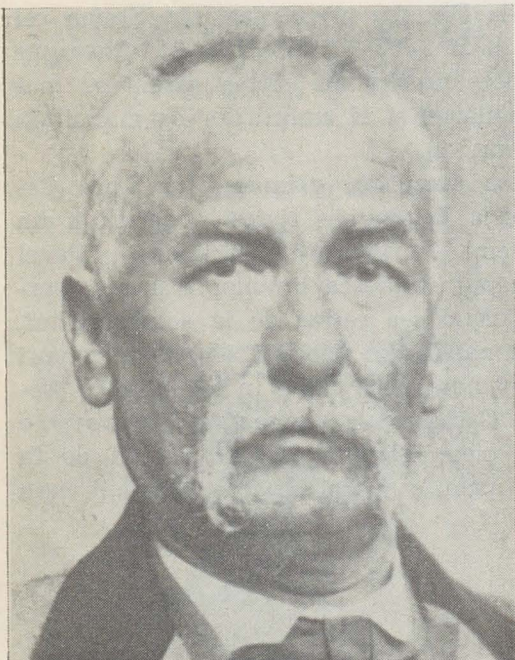
În această perioadă Ion Luca Caragiale a locuit împreună cu părinții săi în suburbia Sfinții Voievozi, în-

tr-o casă din strada Dinescu nr. 98 (azi str. Ștefan cel Mare nr. 64), iar prin 1863 în suburbia Sf. Gheorghe Vechi, în apropierea bisericii în curtea căreia se mai află și azi teiul copilăriei și al amintirilor de mai târziu (strada Stoicescu nr. 8).

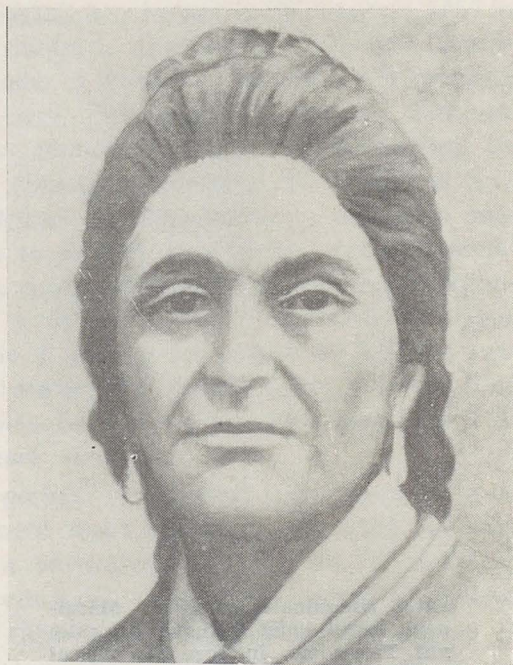
După absolvirea cursurilor primare, Ion Luca Caragiale a fost înscris la singura școală superioară din Ploiești a acelei vremi — Institutul particular Pavel Eliade, unde a început studierea limbilor franceză, germană și greacă. Curînd s-a retras de la acest institut, înscriindu-se la gimnaziul din Ploiești, ale cărui cursuri s-au deschis la 3/16 noiembrie 1864. În legătură cu trecerea lui Ion Luca Caragiale la gimnaziu se păstrează o cerere a tînărului elev adresată foștilor dascăli de la Școala domnească, prin care solicita, într-un stil care

Satul Haimanale, comuna Mărgineni, fostul județ Prahova, azi raionul Tîrgoviște, în care s-a născut la 30 ianuarie 1852, I. L. Caragiale.

Luca Caragiale, tatăl scriitorului I. L. Caragiale, pe cînd funcționa ca magistrat la Tribunalul din Ploiești.

Ecaterina Caragiale, mama lui I. L. Caragiale.

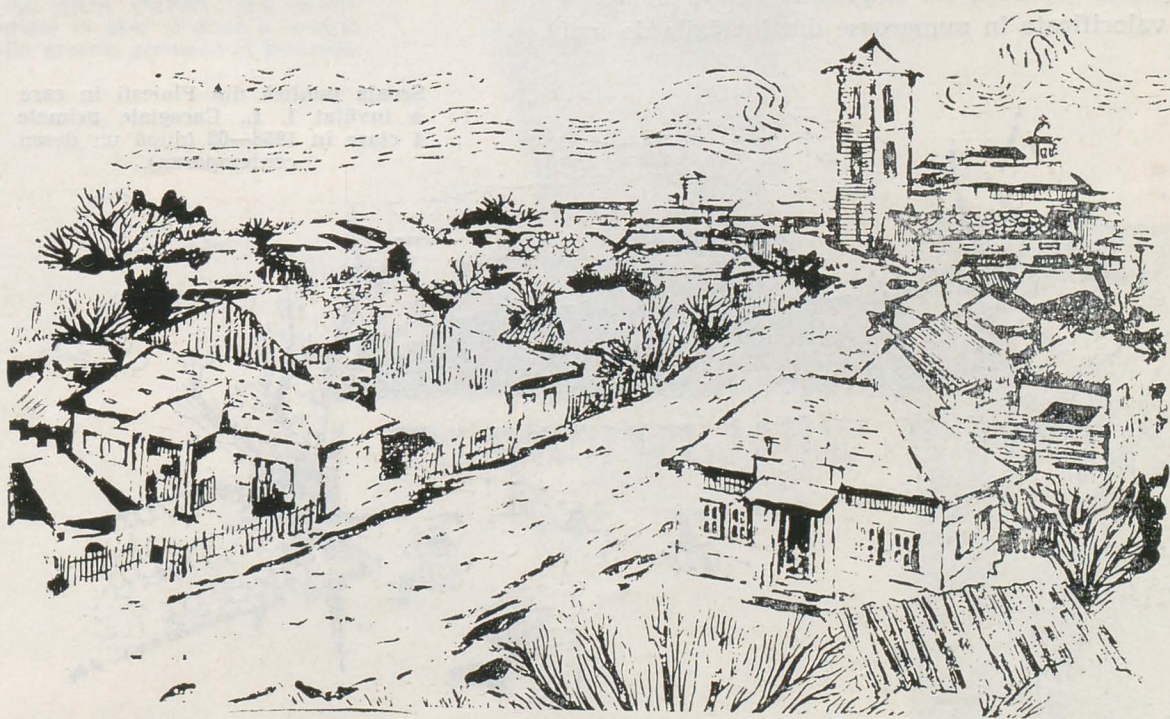

Casa în care a văzut lumina zilei I. L. Caragiale. După un desen făcut de un contemporan.

anunță pe viitorul scriitor, certificatul de absolvire a celor patru clase primare, exprimându-și totodată recunoștința pentru silințele depuse de învățătorii acestei școli în opera de educare a tineretului.

Este posibil ca, pe baza frecventării Institutului Pavel Eliade sau a unui examen, să fi fost înscris direct în clasa a II-a a gimnaziului. Marea școală înmănunchia pe cei mai buni profesori din Ploiești. Astfel, la calligrafie funcționa ca profesor Iosif Walenstein, pictor, la limba română — Ion Romanescu, care mai predă limba latină, istoria și geografia, la matematici și științele naturii — Nicolae Crapelianu, iar la limba franceză —

Aspecte din Ploieștii copilăriei lui
I. L. Caragiale (după o fotografie
contemporană)

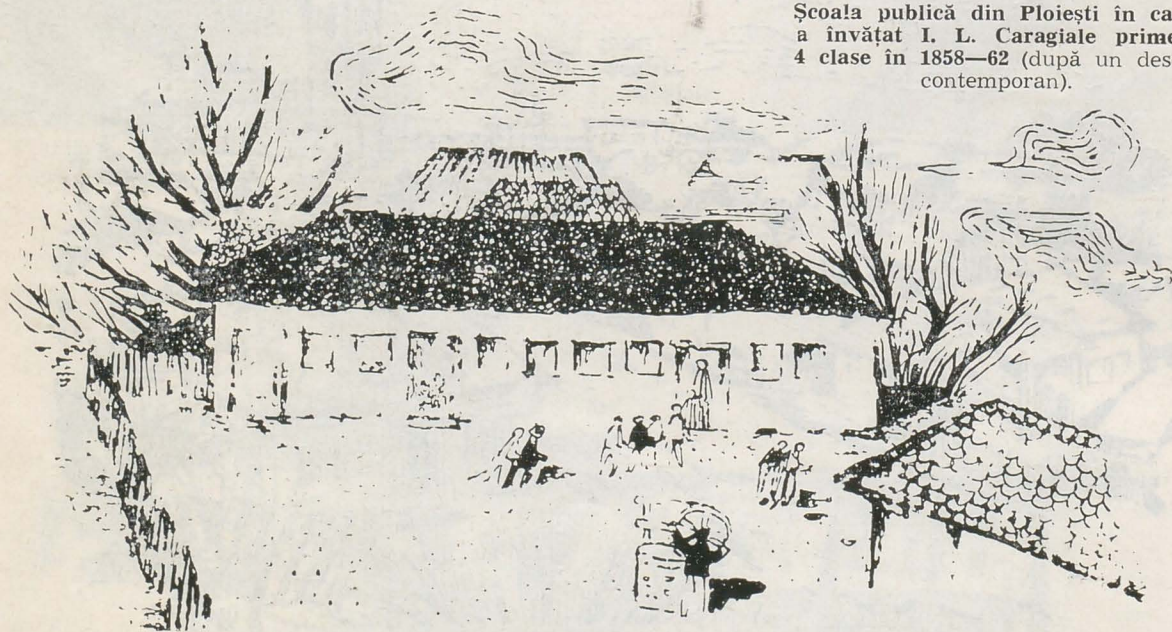

Augustin Pique. Directorul gimnaziului era M. I. Georgescu, apoi Ion Romanescu.

După absolvirea cu succes a gimnaziului (clasele a II-a și a III-a le-a terminat cu calificativul „prea bine“, iar în clasa a IV-a s-a clasat al cincilea), în vara sau toamna anului 1867 tânărul Ion L. Caragiale a plecat la București pentru a-și continua studiile. În anul 1870 se reîntoarce la Ploiești și este numit funcționar la Tribunalul de Prahova, unde tatăl său era magistrat supleant. În același an a participat la mișcarea antidinastică din Ploiești, descrisă în schița „Boborul“. După moartea tatălui (1870), tânărul Ion Luca Caragiale s-a mutat definitiv la București.

Orașul Ploiești va rămâne anii de neuitat ai copilăriei și ai primei tinereți, iar impresiile culese în acești ani vor fi valorificate în numeroase din lucrările de mai

Școala publică din Ploiești în care
a învățat I. L. Caragiale primele
4 clase în 1858—62 (după un desen
contemporan).

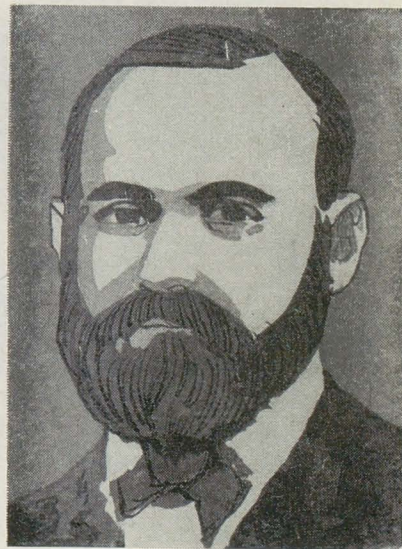

Pavel Eliade, directorul Institutului ale cărui cursuri le-a urmat Caragiale în 1863 și unde a învățat limbile greacă, germană și franceză.

Zaharia Antinescu, unul din dascălii lui I. L. Caragiale, de la Școala publică din Ploiești.

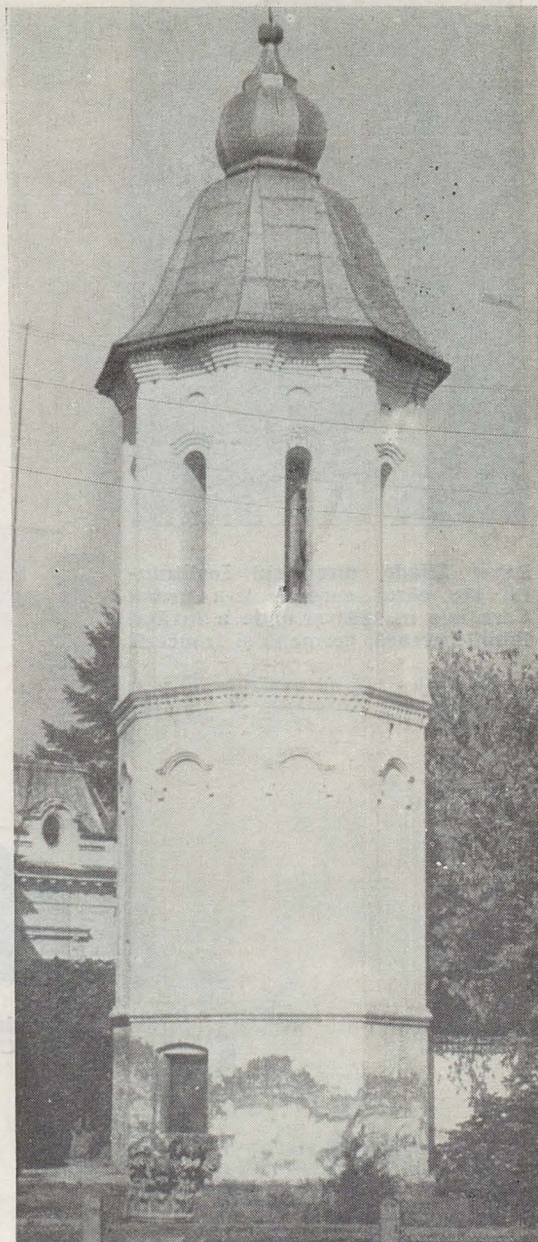

Bazil Drăgoșescu, dascălul din cl. a IV-a, al lui I. L. Caragiale, de la care a învățat limba română.

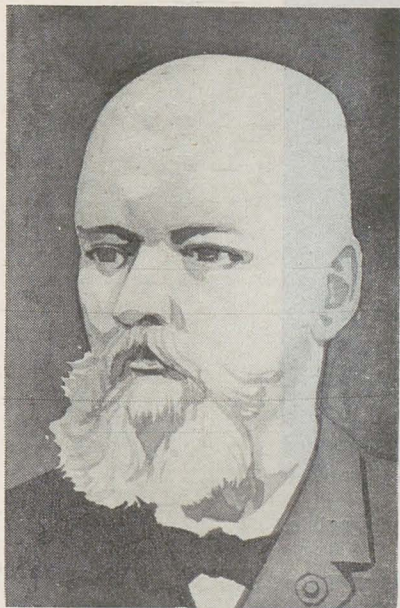

„Teiul lui Caragiale“ din curtea bisericii Sf. Gheorghe, unde slujea Ilie Luminăraru, la care locuia în gazdă I. L. Caragiale.

Casa din Ploiești, str. Ștefan cel Mare nr. 46, în care a locuit avocatul și apoi magistratul Luca Caragiale în ultimii ani ai vieții, împreună cu familia sa.

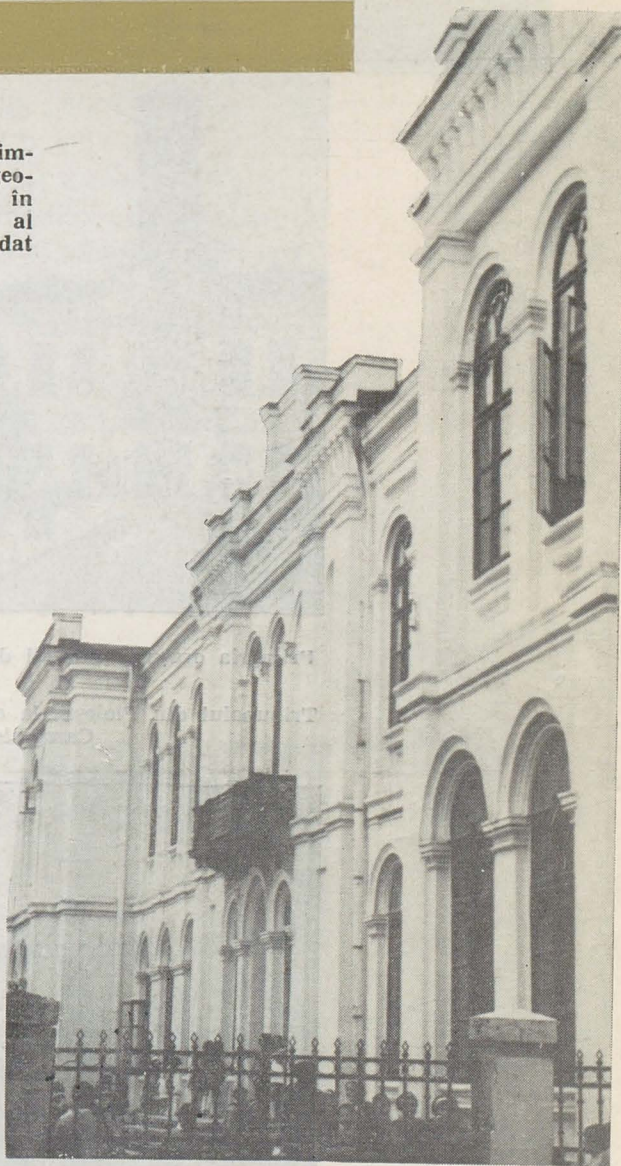
Turnul de la biserica Sf. Gheorghe din Ploiești, ale cărei clopote erau trase deseori de I. L. Caragiale, când locuia la Ilie Luminăraru.

Ion Romanescu, profesorul de limba latină, română, istorie și geografie al lui I. L. Caragiale în clasele II—IV, și director al Gimnaziului din Ploiești, fondat în 1864.

Învățătorul I. Georghescu, director onorific al Gimnaziului din Ploiești în 1864—65.

Gimnaziul din Ploiești, construit de Al. Orăscu în 1865, ale cărui cursuri le-a absolvit I. L. Caragiale.

Primăria orașului Ploiești din timpul șederii aici a familiei L. Caragiale.

Tribunalul din Ploiești, la care a funcționat ca avocat și magistrat Luca Caragiale, tatăl lui I. L. Caragiale.

tîrziu. Va iscăli numeroase scrisori și articole cu pseudonimele „Un ploieștean“ și „Mărgineanu“. Limba eroilor săi se întâlnește în documentele vremii aflate în arhivele locale, multe din personajele sale sînt luate direct din mediul ploieștean (de exemplu Leonida Condeescu, Stan Popescu etc.).

Amintirile vii, puternic colorate, din anii petrecuți la Ploiești, l-au urmărit toată viața pe scriitorul Ion Luca Caragiale și ecoul lor străbate în multe din lucrările sale. Dintre acestea cităm : D-ale Carnavalului, Cînul Leonida față cu reacțiunea, Istoria se repetă, Grand Hotel „Victoria Română“, Caut casă, Boborul, Peste 50 de ani, Întîrziere, Acceleratul nr. 17, Dintr-un catastif

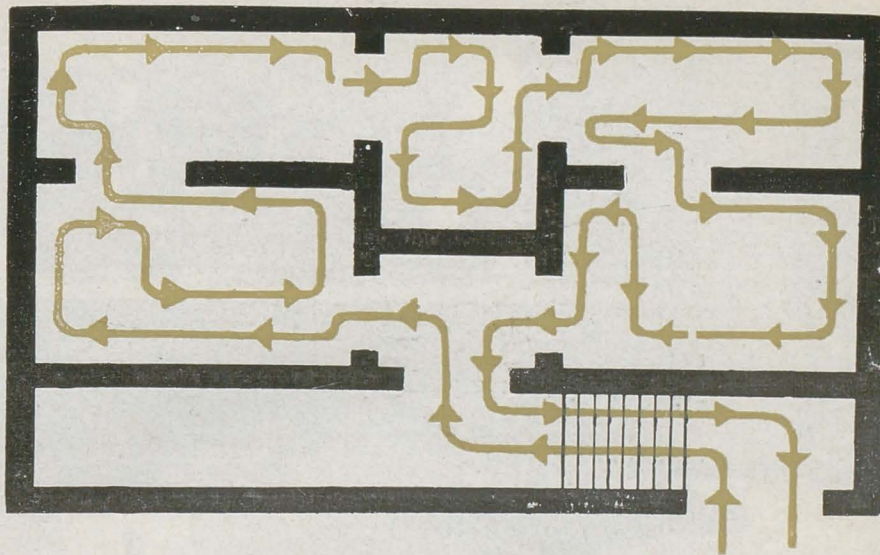
Grand Hotel „Victoria Română“.

Casa Dobrescu, monument de ar-
hitectură din sec. al XVIII-lea, în
care s-a organizat Muzeul memorial
„I. L. Caragiale“.

vechi, De la Dobrogeanu Gherea, Linia ferată Ploiești-
Tîrgoviște, Domnul Goe, Deziderate legitime, Alegerea
din Ploiești etc.

În orașul copilăriei și al numeroșilor eroi ai operei
lui Caragiale, la 30 ianuarie 1962 a fost inaugurat Mu-
zeul memorial „Ion Luca Caragiale“, ca omagiu adus
marelui scriitor și dramaturg român.

Planul clădirii Muzeului și circuitul în expoziția de bază.

Aspecte de la expoziția de bază a Muzeului memorial „I. L. Caragiale“

Aspecte din expoziția
de bază a Muzeului me-
morial I. L. Caragiale.

14 pag.

